

Cu gândul la ai mei

Sunt peste 20 de ani, de când, forțat de regimul comunist—care a semănat pretutindeni numai dureri, ruini și cenușă—a trebuit să plec dintre ai mei. Niciodată nu mi închipuisem că ar putea să vină timpuri atât de crude pentru mine.

Îmi amintesc bine de tot. Era o zi friguroasă de Decembrie, când doctorul, un vechi prieten al meu, în loc să-mi dea un răspuns la rugămintea ce i-o făcusem să consulte pe un frate al meu bolnav (mai în urmă amorit de bolșevici) m'a sfătuit, dar parcă nu cu vocea lui, să dispar oriunde și cât mai în grabă.

Știam că bandele comuniste m'asunau în împrejurimi. Totuși nu-mi venea să cred că mă amenința atât de serios. Curând însă m'am dumerit; devenise publică înștiințarea că se pusese preț pe capul meu.

Satenii, cărora cu mândrie-le spun ai mei, mă găzduiau în fiecare noapte, îmi aduceau la cunoștință mesul cercetărilor agenților comunisti, mă treceau, pe ascuns, dintr-o casă într-alta, pentru ca să nu mi se dea de urmă, ferindu-mă astfel de moartea ce mă aștepta.

Orice mișcare o făceam numai noaptea. Îmi mutam culcușul dintr-un colț al satului în altul, în locuri alese cu dibăcie de prietenii mei.

În cele din urmă m'am convins că nădejdile mele—nădejdile tuturor fraților mei—nu se puteau îndeplini și că nici viața nu mă mai puteam salva, continuând să rămân printre calăi care mă căutau pe câmp, prin grămezi de paie, în podul caselor și chiar în fundul cuprului.

M'am despărțit atunci, cu nespusă durere, de toți prietenii și cunoșcuții mei cu care nutream cele mai frumoase speranțe pentru scumpa noastră Moldova dintre Nistru și Bug.

Aceste cuvinte ale prietenilor mei apărau ca o povară asupra conștiinței mele. Îmi suna atât de

de N. P. SMOCHINA

stăruitor acest „vorgheste” cu Românii să vie să ne scape mai de grabă”, încât numai așa îmi pot explica însărcinarea pe care mi-am asumat-o, fără nici o conștiință, de a-l apăra oriunde, la orice ocazie și prin tot felul de mijloace. Această însărcinare m'a urmărit, m'a obsedat și pentru nimic în lume nu puteam să renunț la ea.

Plecat din mijlocul lor, acum peste 20 de ani, cu gândul și cu sufletul am fost totdeauna alături de ei, alături de ai mei. Cu vorba i-am mângălat, iar cu lapta am căutat să le dau o mână de ajutor, după cum m'au ajutat puterile.

Legăturile noastre n'au încetat niciodată. Nu ne-am înstrăinat unii de alții. Nu mă înduram să-i părăsesc, însă plecând dintre ei, nu vroiam să-l fac să desnădăjduască. Îi încurajam după cum și ei mă încurajau pe mine, în timp ce mă conduceau spre Nistru, până departe din sat în sat, călătorind noaptea și dosindu-ne ziua; ne îmbărbătam gândindu-ne și vorbind într-una despre o întorsătură fericită a lucrurilor. Cu toții ne împinsesem nădejdile într'un viitor, pe care îl doream cât mai apropiat, când soarta nu va mai fi crudă cu noi.

La despărțire, pe malul Nistrului, lacrimile îmi podideau ochii atât mie, care încercam ghilața părăitoare a acestui „blestem” rău, cât și tuturor celor care m'au îndemnat să trec în țară. „Fugi acolo, Nichita și vorghestești cu Românii să ne scape mai de grabă”—îmi strigau veseli, văzând că mă apropii de mal...

de alții. Nici bariera ghimpată a Sovietelor, pe tot malul stâng al Nistrului, nu ne-a stat drept piedică serioasă pentru a comunica unii cu alții și a ne spune gândul.

Toți mi-au fost credincioși.

În slujba lor am rămas tot timpul cât am stat în țară și în strălăutate Pretutindeni aveam grija să spun, sus și tare, cine sunt, de unde mă trag și, mai ales, ce mă doare.

Ce-i drept, prea mult n'am putut face, pentru ei, prin aceste intervenții. Totuși, aflând de ele, contrații mei își înviorau speranța că ziua desrobirii va veni odată și odată...

Această mult așteptată zi a avut fericirea s'o trăiască acum câteva luni, când armatele fraților desrobitori au nimicit, gonind pe barbarii comunisti. Bucuria cu care ei au întâmpinat armatele desrobitoare justifică îndeajuns credința lor nestăruită în ziua eliberării, credință din care eu îmi făuriser un ideal.

Iată pentru ce m'am dus nerăbdător să-l văd, să mă întâlnesc cu ei, să le ascult durerile lor strigătoare la ceruri.

Alături de bucurii, am cules însă nenumărate dureri. Pe cei mai buni, cei mai harnici și mai omenoși frați și prieteni, cu care organizasem lupta, cot la cot, când eram acolo, nu i-am mai întâlnit.

Această coplesitoare durere încă nu-i atât de costisitoare pentru noi, când ne gândim că vom reuși, totuși, să ne vedem volum realizat.

Lupta noastră începută acum un pătrar de veac, nu va înceta, pentru că am dovedit, în ciuda tuturor suferințelor, că nu pierim și nici nu cedăm idealul nostru de a ne fi o unitate etnică cu acei de un sânge, un neam și o lege.

Atac aerian la sud de lacul Ilimen

Mareșalul Ion Antonescu

(URMARE)

„Să bat la ușa ta mărunță, muncitor sbumulat și să-ți întind o mână caldă de frate, ridicat și o prin muncă și prin trudă”.

„Ca să simți că munca ta este înțeleasă și că mă sbat pentru mulțumirea ta și a familiei tale împovărate. Această mulțumire va veni prin înțelegere și ascultare și nu prin căile urli sau ale prăbușirii altuia. Fiindcă munca și credința înaltă, pe când învidia și ura surpă. Și tot gândul meu e să te înalți prin grija curată și creștinească față de tine și al tău”.

Cine altul afară de Mareșalul Ion Antonescu a spus-o așa deschis și lîmpede muncitorilor,

care sunt la rândul lor, cîștii unui neam de eroi. Iată pentru ce toți românii alăturarea de providențial mator și îndrumător al poporului.

ST. VLĂDESCU

Președintele Federației satelor a presei din provincie

Pentru a putea izbăvi Neamul nostru de război, pentru a-i reda viața și pacea, pentru a putea înapăoi tot ce vreau întemeia pentru voi, trebuie să avem toți conștiința trează și să plecăm la trei porunci: UNIREA, ORDINEA și MUNCA.

O VIAȚĂ NOUĂ

(URMARE)

Destul am răbdat. Destul am plâns. Destul ne-am ascuns nălucile visurilor noastre neîmplinite, în străfunduri de suflet, — zestre pentru viitorime, — comoră și zămbet destoinic. Așăzi, surghiunul grai moldovenesc de ieri, răsună polnic, stăpân, neîncătușat ca o răzbunare a umilimilor și a jugului, ca o flacără tămăduitoare.

Transnistria freacă, dela capăt la altul, dela Moghila și până'n Odesa. Surtele întinți nu mai conținesc, de parcă tările cerului s'ar deslăsa în jandări miraculoase, de parcă morții căzuți pe câmpuri de onoare și-ar cere dreptul la viață.

Transnistria a reînviat!

COMUNISMUL — DUȘMANUL OMENIRII CREȘTINE

de CORIOLAN BĂRBAT

apoi angrenați în jugul internațional, ca piese în diferitele industrii sau funcțiuni.

În Rusia Sovietică apele înroșite de atâtea sânge omenesc, cât a curs acum 24 ani, încă nu și-au găsit albia liniștirii.

În Soviete numai violența brută își propune să traseze liniile vieții și să toarne gândirii tipare noi, — și nu dreptate.

Din fluturarea magică a stindardelor roșii deslășurate la început, nu au rămas decât ecourile groazei, cari stăruiesc și astăzi în conștiința lumii, dar nu se aude nici un imn închinat dreptății, fericirii atât de mult răvnite.

Pacea nu s'a coborât printre locuitorii Rusiei Sovietice, unde în urma frământărilor continue, curg fără de milă valuri de sânge, în deslănțuirea aprigă a urilor și a patimilor.

Ținându-se în Rusia Sovietică la o uniformizare a indivizilor sub raportul capacităților de manifestare, tăgăduindu-se realitatea spiritului și a inteligenței pentru a se da totul materiei corporale, se are prea puțin în vedere natura omenească și contingentele vieții și se conțesea prea mult pe abstracțiile doctrinei bolșevice. Nici după 24 de ani, bolșevicii nu înțeleg, că familia este o realitate, o trebuință și o pornire generoasă, confundându-se cu iubirea dintre soți înălțându-se până la sacrificiu pentru copii.

Însă la originea comunismului mai mult decât setea de dreptate și năzuința spre mai bine a maselor proletare, stă ura atavică a unor dușmani ai civilizației de azi, stă năzuința de a distruge temelile actuale ale omenirii în cari văd tot atâtea ple-

decii în calea lor, și astfel să poată trăi stăpâni din sudoarea maselor muncitoare, cari sunt încă neluminate asupra pericolelor, ce le așteaptă din dosul steagurilor roșii.

Căci ce sens are în ideologia comunistă desființarea frontierelor și a noțiunilor de patrie și de Dumnezeu, dacă nu desființarea oricărei bariere de ordin fizic sau sufletesc din calea celor ce și-au fixat ca normă de viață negațiunea a tot ce este ordine și civilizație pe lume a tot ce este eflorescență a spiritului și aspirația lui spre trepte superioare de viață.

Dar Patria este o realitate profundă, asociația celor de o obârșie și de o limbă, convergența sufletelor spre același ideal comun — isvorit din aceleași

amintiri, zidit pe aceleași tradiții.

Iar cât despre Dumnezeu, El este marea și tulburătoare enigmă, care transcendează puterile judecății și imaginației noastre.

El este quintesența a toate câte mijloace sunt, înaccesibile simțurilor noastre ori câte mijloace ajutoare le-am adăugat.

Pe acest Dumnezeu puștin știința îl tăgăduiește, pe cel mai multă știință îl regăsește și îl adora, — după cum a spus un mare gânditor.

Armata română, sub conducerea celui dintâi român, Mareșalul Ion Antonescu, Conducătorul Statului, în perfectă camaraderie cu armata invincibilă a marelui Führer Adolf Hitler, desfășoară cea mai formidabilă cruciadă a timpului modern, contra comunismului bolșevic, acest dușman al civilizației creștine!

Crucea și erolismul oar bin!

În ideologia comunistă individul dispăre ca personalitate proprie, pentru a se confunda în turmă, devenind tot mai mult o piesă a mecanismului social, un rob al comunității internaționale, dirijată de iudaism.

Nimic nu-i mai este îngăduit din ceiace constituie esența firei lui credință, gând, năzuință, mândrie națională.

În doctrina comunistă dispăre nu numai dreptul de proprietate și cel de moștenire, dar dispăre însăși viața de familie, cu toate rosturile și cu tot farmecul ei, cu ceiace face însăși esența ei divină creșterea copiilor, dispăre până și dreptul de folosință a roadelor muncii.

Finalitățile vieții sunt tăgăduite, omul nemai trăind decât pentru plăcerile vieții pământești, pentru nevoile trupului, ca și când el nu ar fi plămădit decât numai din carne și pentru carne.

Copiii sunt luați de mic pe seama Statului Sovietic, crescând în aziluri speciale, pentru a fi

D. Guvernator Alexianu

în mijlocul studenților transnistrieni

Guvernator Alexianu a vizitat Căminele de studenți moldoveni din Cămin, studenții erau alinați pe d. saluându-l pe d. în întâmpinarea înalților au eșit preotul directorul căminului și d-na Valentina directoroarea Căminului de studenți. Căminul adăpostesc 82 de studenți din Transnistria, cât și pe Bog, toți fiind de origine moldovenească.

Guvernatorul a inspectat dormitorii, biblioteca, sufragerea interesându-se de funcționare și de hrana studenților. D-na Valentina mângâie rămanând de calitatea lor.

De mese a Căminului, studenților moldoveni conștientizându-se că au avut-o pe Vasile Ionescu a exersat coruri care au atras atenția guvernatorului.

Guvernatorul, studentul Moșchăria, s'a adresat d-lui guvernator spunând următoarele:

„Căminele română transnistriană vă mulțumesc pentru că pe care ați avut-o, în mijlocul ei. Studenții, prin mine, vă mulțumesc și ajutorul Dv. în privința organizării de studenți și studențelor putea învăța la Uniunea noastră maternă,

studenții și studențele nu că, dacă astăzi nu am posibilități să luptăm pe de răsărit, vom lupta pe învățământului și vom fi dascăli transnistrieni în țara, cari, împrăștiindu-ne în țară, am vom răspândi cultura Neamului nostru, iar când țara ne va da vom face datoria cu ea ca luminători ai Neamului și ca ostași apărători ai țării noastre.

Domnule Guvernator,

Răspunsul domnului Guvernator

Domnule Guvernator, viața de mântuirea studenților transnistrieni, a răspuns:

„În mijlocul Dv. cu toată credința, cu toată dragostea, sunteți aici pe Transnistria suflet din nostru, dragoste din dragoste, credință din credință.

„Dv. tinerețel românesc, pentru voi toți reprezentanți pe această patrie noastră și icoana neamului român și german, astăzi aici să croim drumul al sufletului și ogoaștră, unde de veacuri credința românească s'a

peste toate vitregiile vremii. Icoana de viitor a neamului pe care Dumnezeu lăsat să trăiești spre a vă înălța și spre a preamă-

ri credința în care ei au trăit și au murit și care a rămas vouă moștenire.

Trecem prin vremuri grele care trebuiesc să ne oțelască. Voi, sunteți generația cea mai fericită din istoria neamului nostru, pentru că a dat Dumnezeu să trăiești clipa când frații voștri dintre Tisa și Nistru au venit să stea do vorba românește cu voi, aci pe plaiurile cititorilor de voievozii noștri, și împreună să ducă o viață nouă aci unde sufletul Moldovei a fost totdeauna prezent.

Dacă ați înțeles marea chemare a țării către voi, dacă ați vedea că în fața voastră răsare marea icoană a Patriei—pe care până astăzi n'ați putut-o înțelege și care deabia acum vă răsare în față,—ați fi îndreptățiți să credeți că trăiți cele mai mari momente din viața voastră. Avem datoria să cinstim Patria și jertfa ostașilor noștri, să arătăm că mintea și brațul nostru poate zidi ceva în lume, tot așa de puternic ca și lupta de până acum, pentru a vă lăsa frumosul grai pe care îl vorbiți astăzi. Dacă veți pricepe sensul tuturor acestor lucruri și veți lucra pentru înfăptuirea lui veți face aceasta pentru istorie, pentru o viață liberă,

pentru suflet și mai presus de toate, pentru Neam.

Tot ce aflați dela noi să răspândiți până în ultimul colț al Transnistriei, pentru că atât graiul, cât și portul, cât și cântecul, cât și slova românească învățată, sunt în folosul Neamului.

Doresc ca să cunoașteți cât mai bine viața fraților voștri de aci, să-i educați în spirit românesc și să luptați din răspundere pentru a ridica pe culmi de mândrie și de organizare pătura moldovenească.

După ce veți termina universitatea, pentru a cunoaște cu toți frații români, veți merge în toate regiunile României, ca să vă cunoașteți Patria.

Iar la 2 Iunie, când va vom pomeni pe eroii români și germani, căzuți pentru marea biruință, să fiți prezenți pe câmpurile de bătaie dela Dalmic, spre a aduce prinosul de recunoștință a acelora care s'au jertfit să vă desrobească.

Cu credința în Dumnezeu, cu nădejdea în viitorul Patriei, vă doresc tuturor—celor care ați tremurat la gândul că sunteți români și la chemarea unui viitor—să vă înfrumusețați cât mai mult sufletele cu învățătura Patriei, să vă jertfiți pentru gloria ei și pentru marea familie moldovenească.

Înainte de a fi puse în vânzare, toate biletele de intrare vor fi verificate de către Subdirecția Economică din Direcția Culturii Guvernământului. Vărsarea cotelor cuvenite Subdirecției Propagandei se va face la casieria Subdirecției Economice, a doua zi după efectuarea competiției.

Art. 10. Pentru necesitatea educației fizice a funcționarilor Guvernământului, Primăria Municipiului Odesa va pune la

dispoziția acestora terenurile sau sălile sportive pe care le va indica Subdirecția Propagandei Guvernământului.

Art. 11. Contravenienții la dispozițiile acestei decizii se pedepsesc cu:

a) retragerea autorizației de funcționare a asociației sportive.
b) amendă dela 100 RKKS la 1000 RKKS.

c) internare în lagăr dela 1 lună la 6 luni.

INFĂPTUIRI

În cadrul Căminului cultural din comuna Coșnița, județul Dubăsari, a organizat la 4 Aprilie o serbare românească, la care au participat și d-nii C. Ștefănescu, sub-directorul învățământului din Direcția Culturii, Andrei Niculescu, consilier național în Transnistria și Paul Ilin.

S'a adus cu acest prilej un dar pentru biserica satului: un polcandiu de metal și un acoperământ pentru Sf. Prestol de plus brodat, după ce anul trecut se dăruise o evanghelie legată în argint și alte obiecte.

Tot atunci a venit și un grup de 50—60 săteni din Jevreni județul Orhei (Basarabia), aducând șase icoane mari și candelă.

S'a oficiat slujba religioasă de către preotul—misionar din acea comună, care a fost ascultată de peste 2000 de credincioși. Răspunsurile liturgice au fost date de corul Căminului Cultural al bisericii. Tot atunci s'au sfârșit și obiectele: dăruite pentru biserică.

D. A. Niculescu, consilier național în Transnistria, a arătat legătura sufletească ce există la cineva, îndepărtat de locul natal, față de biserica în care a primit botezul. Spune apoi că între populația moldovenească din dreapta și stânga Nistrului este o strânsă legătură, întrucât toți au același grai, același credință și obiceiuri.

Preotul M. Rălcu, misionar și Președintele Căminului cultural, a adus mulțumiri celor cari au adus daruri pentru biserică, dorind ca aceste fapte creștinești să fie un exemplu.

După amiază a avut loc o consfătuire între membrii Căminului Cultural și al comitetului de reparație al bisericii, când s'a luat hotărârea să se reconstruiască turnele bisericii pentru care s'au și procurat—parte din materiale prin stăruința Căminului Cultural.

În urmă au fost vizitate înăptuirile gospodărești din comună.

Căminul Cultural

„Desrobirea”, din com. Vorâncău, jud. Râbnița

Acest cămin înființat din inițiativa și cu stăruința Pr. Ioan I. Popescu-Bulzești la 12 Iunie 1942 s'a manifestat prin membrii săi împărțiți în secții pe toate țărâmurile: cultural-național, moral-religios, gospodăresc, agricol, igienic, etc.

A ținut 21 șezători și 5 serbări. Programul șezătorilor și serbarilor a fost totdeauna format din o parte cultural-națională, o parte moral-religioasă, una gospodăresc-agricolă și una distractivă.

Șeful secției moral-religioase, Pr. Ioan I. Popescu-Bulzești, a ținut regulat predici în fiecare zi de sâmbătă și Duminică, precum și câte o conferință la șezători cu caracter moral-religios sau național.

S'au ținut 50 predici și 24 conferințe. A mai ținut 5 cuvântări ocazionale la cele 5 serbări cu caracter de propagandă națională.

Șeful secției cultural-naționale, d. notar Vasile Albu, a ținut 18 conferințe cu caracter administrativ și de propagandă națională.

Șefii secțiilor gospodărești, agricole și igienice au dat la fiecare șezătoare sfaturi din domeniile respective.

Programul a fost totdeauna completat cu recitări cu caracter național și moral-religios, cu

coruri frumoase și jocuri executate de Corul Căminului și A. C. T. R-eului și corul bisericesc.

La două din serbările date, a luat parte și d. col. Constantin Popescu-Corbu, prefectul județului, rămânând foarte încântat de programul executat.

S'au vizitat toate gospodăriile locuitorilor, dându-se tuturor sfaturile cerute de împrejurări.

Caritatea publică s'a manifestat prin ajutorarea bolnavilor, săracilor și a tuturor celor în suferință. S'a manifestat și pentru răniți din spitalul Râbnița, pentru întreținerea elevilor săraci la cantinele școlare.

În prezent posedă un cor mixt pe 4 voci compus din 36 persoane, o echipă de balet și jo uri compusă din 14 persoane, o fanfară compusă din 12 instrumente și pregătește o orchestra de strune.

A amenajat un local pentru ținerea șezătorilor școlare, o grădina publică în comună și maternitatea comunală.

În luna Martie s'a amenajat sediul Căminului, s'a organizat biblioteca, s'au curățit pomii de omizi, etc. S'au făcut plantări de pomi în grădina publică și în ale instituțiilor. S'au amenajat izvoare, drumuri, poduri, etc.

Reglementarea sporturilor în Transnistria

Domnul Profesor Gh. Alexianu, a semnat Deciziunea Nr. 1848 prin care se reglementează sporturile în Transnistria.

ART. 1.—Pe data apariției prezentei Decizii, toate sporturile în cuprinsul Transnistriei trec sub controlul Subdirecției Propagandei din Direcțiunea Culturii Guvernământului.

ART. 2.—În județe, afară de Municipiul Odesa, Centrele de Cultură și propagandă din Subdirecția Propagandei, au în grijă organizarea de cluburi sportive, administrarea bunurilor lor, controlul și răspunderea activității lor cât și organizarea diferitelor competiții sportive.

ART. 3.—În Municipiul Odesa, prevederile art. 2 rămân în sarcina Direcției Culturii din Primăria Odesa.

ART. 4.—Nici o grupare sportivă nu poate lua ființă fără aprobarea prealabilă a Subdirecției Propagandei din Direcțiunea Culturii Guvernământului.

ART. 5.—Toate sălile și terenurile sportive sunt proprietatea Guvernământului, se administrează de către Centrele de Cultură și Propagandă județene, iar în Odesa, de Primăria Municipiului Odesa.

Se exceptează sălile și terenurile pentru sporturi ale școlilor.

ART. 6.—Competițiile sportive între echipele din cuprinsul unui județ se aprobă de către Centrul de Cultură și Propagandă al județului respectiv cu respectarea tuturor dispozițiilor

lor cerute de organele Siguranței Statului.

Competițiile sportive dintre echipele din județe diferite, trebuie să aibă pe lângă aprobarea Centrelor de Cultură și Propagandă ale județelor respective și a organelor Siguranței de Stat, și pe acela a prefecturilor de județ.

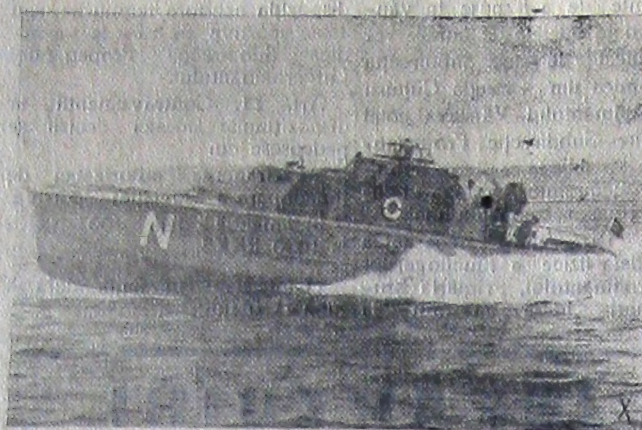
ART. 7.—Competițiile sportive între echipele din Municipiul Odesa sau între acestea și alte echipe din Transnistria, trebuie să aibă aprobarea Subdirecției Propagandei Guvernământului și avizul organelor Siguranței Statului.

ART. 8.—Sumele rezultate din încasările tuturor competițiilor sportive se repartizează în felul următor:

30 la sută Subdirecțiunea Propagandei din Direcția Culturii a Guvernământului.

70 la sută Primăria Municipiului Odesa pentru competițiile sportive din Odesa. În celelalte centre din Transnistria cota de 70 la sută revine Centrelor de Cultură și propagandă județene.

Art. 9. Biletele de intrare la orice competiție sportivă se vor emite, în Odesa, de către Primăria Municipiului, iar în restul Transnistriei de către Subdirecția Propagandei Guvernământului, aceste instituții urmând, a stabili și prețurile biletelor.

Vedeta rapidă germană în Marea Neagră

Tara Bugului

Sub cerul albastru și clar, ca sub o mantie de purpură împăratească, se întinde până în adâncurile orizonturilor, ca o crăasă din povești, țara Bugului, țara de basm și poezie a lui Potcoavă și a lui Vodă-Duca.

După secole de robie, de crâncene și aspre ingenuncheri, adie larăși în, vântul nădejilor de mai bine, vântul grăitor de vremuri bune, așa cum l-au apucat bunicii și străbunii.

Din blăjine suflete moldovenești, nasc și cresc cântece de slavă și bucurie, ca niște adieri ușoare.

Iubirea cea mare de glie, cântecele de slobozire, se înalță sus, din ce în ce tot mai sus, ca niște pioase rugă, până la Dumnezeu.

Rad într'un hohot nestăvilit de viață nouă, sub mângăierea razelor de soare, câmpiile fără sfârșit, întinsele livezi, ape limpezi și sufletele moldovenilor scăpate din ghilara balaurului roșu.

E clipa în care au amuțit durerile și plânsul unei frânturi de neam românesc.

Peste marea ei, se aștern poezii, senine nopți cu luna plină, în care plopii se înalță cu brațele spre cer, ca niște patriarhi din vremuri de demult în clipa rugăciunii.

Țara Bugului, țara lui Potcoavă, câte umilinți n'a cunoscut, câte dureri și câte crâncene sângeri?

Cine n'a lovit în ea, cine n'a biciuit-o, cine n'a sfărțat-o?

Dar a răbdat, a așteptat și a învins. DOMINTE TIMONU

Post de mitralieră în linia I-a

10 Mai la Nistru

(URMARE)

Larma ogrăzii se potoli: parca dintr-o poruncă și cea dintâi privighetoare a dimineții începu să lărăme mărgăritarele lumii. Cântecul ei împânzi altarul firii, ca o chemare dumnezeiască. Dintr-o livadă răspunse altă privighetoare și alta de aproape, dela un vecin.

În inimile tuturor coborise harul sfânt al farmecului. Poate lacrimile de pe stăniene era plâns adevărat, poate și'n ochii noștri stăteau mărgele, dar gâgăleau aceea de moldovan a avut dreptate să strige: „la!...”, că prea îmbătător de frumos începuse privighetoarea, ca să n'o asculte toată omenirea.

Școlarii au intrat în clasă; eu am rămas în cerdac, în liniște și'n soare. Peste Nistru fluturau mărmele de borangic, în depărtările Ucrainei se deschideau ferestre de cristal să năvălească, tot mai în potop, lumina. Peste pădure se lasau veșminte de mătăasă și peste podgorii sculuri de beteală.

Nistru, printre grădini călătoria încet, dornic s'asculte cântările primăverii, să fure melodile, să le ducă din sat în sat, prin toată Moldova dela hotar...

După slujbă, am ieșit cu toții în ograda bisericii. Domnul învățător Bărlădeanu, rosti o cuvântare, într-o aleasă limbă moldovenească. Apoi, după ce satul întreg a strigat „ura, ura...”, vroii să dele drumul copiilor.

— Eu v'ași pofti, domnule învățător, să mergem cu toată lumea la Nistru, vorbi gospodarii Andrei Popa.

— La Nistru? se mira învățătorul.

— Apoi că ghini o socotit Andrei Popa, s'amestecă Todiraș Voebună, ieșind dintre oameni, să mergem la Nistru și să cântăm plimă „Trăiască Regele”, s'audd și frații noștri din Coșnița...

Cu preotul în frunte, cu învățătorul și cu Nichifor Panase, primarul, porniră toți pe hudita dintre livezi. Când să cărmăscă spre Nistru, s'auzi Nicolai Ciubotăreanu, răcnind din urmă:

— Ia'n stați mei oameni buni! d'apoi așa merge treaba? Fără steag înalțat?

Ajunse multimea și'o opri.

— Iaca am luat steagu di la primărie, c'al'mintră di nu să poati, și'o să'ngăduiți să'i duc eu înalțat.

Soarele era acuma sus, în iia cerului, căldura creștea ca dintr-o aburire de cupor înfierbântat. Împrejurimile murmurau parca rugăciuni.

Pe mal se'mpânzi lumea. Școlarii se grămadiră după rânduiala obișnuită. Stegulețele însemnau: maci înfloriți, spic de grâu copt, cicori de pe hături de ogoare...

Învățătorii așezau, copiii, după voce. Înainte de-a'ncepe cântarea, o ietiță, cât o șchioapă de înaltă, ridica două degete.

— Ci-i cu tine, Prăjina Irina?

— Să spun o poezăe, domnu'nvățător.

Învățătorii se priviră. Nu veniseră pentru asta.

— Lăsați-o să spue, dom'le învățător, interveni primarul, să videm ci vra să spuie...

— Hai, spune, incuviință, domnul Bărlădeanu.

Prăjina Irina, își îndreptă hurmuzul dela gât și ieși în față. Începu rar și puțin cam cepeleagi:

Mult îi dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim.

Altă limbă armonioasă
Ca ea nu găsim...

Când isprăvi toată poezia, dintre femei una nu se putu stăpâni.

— Draga mamli, Irinuca...

— Ei, acuma luați sama la mine, vorbi învățătorul. O să cântăm „Trăiască Regele”.

Și-a început din mulțime să se desprindă unul, doi, trei, zece, douăzeci și să se așeze la spatele școlărilor, după voci.

Acolo, pe Nistru, în acea primăvăratecă zi de 10 Mai, am auzit cel mai frumos imn național, cântat vreodată. Toți, cu dreapta în sus, cântau cu ochii, cu sufletele, cu inima lor românească.

Privighetorile tăcuseră: cucul nu-și mai striga numele undeva, într'un pom și mierlele aruncaseră flăutele.

Atunci am văzut ieșind din casele de peste Nistru moldovenii. Era toată Coșnița pe mal. Și i-am văzut cum s'au descoperit și cum au înalțat toți dreapta spre cer...

Când muri cântecul, dela biserică porni glas de clopote să poarte vestire peste Nistru, prin țara cea fără biserici și fără sărbătoare.

Era parca chemarea Moldovei...

Predarea fabricilor — dela Tiraspol —

Zilele acestea, o comisie specială a Direcției Industrii Alimentare din Transnistria a luat în primire fabricile din Tiraspol care se numără printre cele mai importante pentru Guvernământ. D. director al Industrii Alimentare, Chiorescu a vizitat și cercetat toate fabricile care urmează să treacă sub administrația statului.

S'au luat în primire fabrici printre care: fabrică de unt, fabrică untdelemn pentru gătit, fabrică pentru marmelade, o uscătorie de fructe, gume și o moară mână. Toate întreprinderile în plină activitate, jate în chip satisfăcător n'au lipsuri.

MERSUL RĂZBOIULUI

Pe frontul de răsărit al canalului de pod Cuban câteva atacuri în valuri succesive ale unor unități sovietice au fost respinse de trupele germane și române.

La nord de Temriak, în zona lagunelor un atac bruscat german a distrus o unitate inamică.

În regiunea Lisiianch (Donetul mijlociu) încercările unor forțe puternice sovietice, susținute de tancuri, de a lărgi o poziție a lor în formă de săgeată pe malul de vest al Donetului, au fost zadărnice.

După informațiile sovietice, germanii ar fi concentrat forțe puternice în vederea apropiatei ofensive, în sectorul de nord, între Leningrad și vest de Kaluga; cât și în triunghiul Briansk Orel-Harkov.

În Tunisia, după o aprigă rezistență, armata 1-a italiană, din ordinul Duceului a încetat lupta, ca și forțele germano-italiene din sectorul de sud din cauza lipsei munțiilor și a spărturii făcută de trupele inamice în dispozitivul de apărare dela nord.

Nu mai în regiunea muntoasă din apropierea coastei, câteva unități izolate germane și italiene continuă rezistența. Campania din Africa de nord poate fi considerată terminată.

Conferința dela Washington, la care iau parte d-nii Roosevelt, președintele Statelor Unite, și Churchill, primul ministru al Marii Britanii, a avut

ca obiect examinarea situației generale din actuala fază a războiului în legătură cu proiectele de ofensivă pe teatrele considerate principale. Din Londra se anunță că punctul de vedere american privitor la ordinea importanței teatrelor de război s'a schimbat. De unde până acum atât Statele Unite, cât și Marea Britanie au considerat principal teatrul de război din Europa, de astă dată d. Roosevelt, de teama unei apropiate ofensive a Japoniei, consideră ca teatru principal de război, Pacificul.

„Sunday Dispatch” a anunțat că tratative sunt în curs între guvernele din Londra și Washington asupra numirii unui comandant șef comun pentru forțele de uscat, de mare și din aer.

Vilitorul generalisim ar lua comanda supremă a teatrelor de război din Europa, Africa și o parte din Asia.

Teritoriul rus nu va face parte din sfera sa de acțiune. Americanii nu sunt însă dispuși să lase Pacificul, Australia și chiar Atlanticul sub un comandament unic mondial, exercitat de un generalisim englez din cauza intereselor lor speciale din aceste părți ale lumii pe care le consideră intrate în sfera lor de influență.

Uniunea Sovietetelor înțelege să ceară crearea unui al doilea front în Europa, spre a lăsa usura situa-

ția grea de pe frontul său, de pînă ideea unui comandament unic, stînd că el nu se poate exercita decât de un generalisim englez sau american. Înțelege dela sine că nădărdurile Unite, nici Marea Britanie în ipoteza că U. R. S. S. adera principial la instituirea acelui comandament mondial, n'ar putea accepta un generalisim bolșevic la ordinele lui Stalin, să comande forțele lor armate, nașterea și să dirijeze operațiile pe toate fronturile după rîle concepute de Stalin. După cum Stalin nu a și nu admite prezența forțelor engleze și americane lângă cartierul său general, înțeleg titlu și pentru victoria victu ce ar putea să obțină aceștia armatei roșii, în caz de tehnicieni, el nu poate să predea puterile ce s'au asumat de comandant șef al forțelor de uscat, nașterea aeriene sovietice, un generalisim străin, fie englez, fie american.

Stalin drea să rămână în sensul asiatic și să lăsa treze deplină libertate de acțiune în politica sa de război fără să țină seamă de interesele celorlalți, care se consideră „asociații” săi, dar pe care îl tratează drept complici în timp cât ei vor contribui la depășirea scopurilor sale.

ROMULUS ȘERBAN